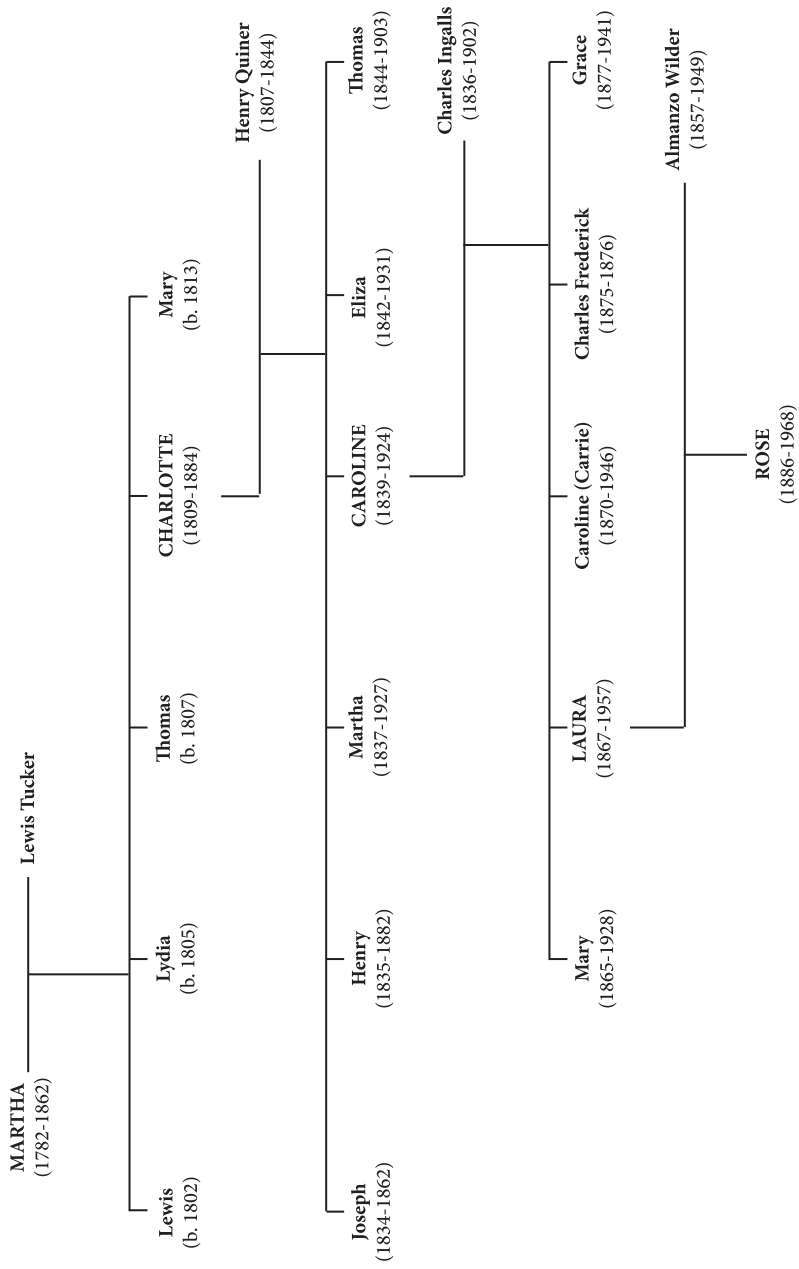

MỤC LỤC

Việc hôm nay chớ để ngày mai	9
Ra thị trấn	24
Sang thu	38
Bão tuyết tháng Mười	50
Sau cơn bão	60
Mùa hạ Đa Đỏ	71
Lời cảnh báo của ông già Đa Đỏ	77
Định cư trong thị trấn	85
Anh chàng Cap Garland	95
Ba ngày bão tuyết	119
Mở lối cho tàu về	129
Lẻ loi.	142
Minh sẽ vượt qua gian khổ	151
Một ngày rực nắng	159
Xe lửa không về	168
Thời tiết dịu dàng	179

Lúa mì giống	192
Mừng Chúa Giáng Sinh	201
Sẽ có lối đi.	224
Linh dương!	236
Mùa đông nghiệt ngã	251
Lạnh lẽo và tối tăm	266
Lúa mì trong vách tường	286
Không đói gì mấy.	298
Sống đời tự lập	302
Một thoáng ngại bão tố	308
Vì bánh mì hàng ngày	313
Bốn ngày bão tuyết	339
Dặm cuối	350
Không thể bại trận	367
Ngóng chờ xe lửa.	373
Thùng quà Giáng Sinh	384
Lễ Giáng Sinh muộn màng	388

PHẢ HỆ GIA ĐÌNH

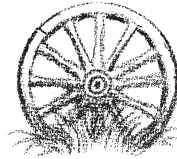

Việc hôm nay chớ để ngày mai

Tiếng rù rù của máy cắt cỏ văng vẳng vọng lại từ bãi trâu đầm cũ, phía nam của căn nhà chòi định cư, nơi mọc đầy những thân cỏ xanh, cao loà xoà, và ba đang cắt để lấy rơm.

Bầu trời cao lung linh cuộn hơi nóng phía trên thảo nguyên lóa nắng. Gần xế chiều, mặt trời vẫn tỏa nóng hệt như lúc giữa trưa. Gió nóng bỏng da. Vậy mà ba vẫn còn phải cắt cỏ nhiều giờ nữa, trước khi được nghỉ.

Laura kéo một gàu nước đầy từ cái giếng ven bờ Đại Đàm. Cô súc cái bình nước màu nâu cho tới khi tay cô cảm thấy nó lạnh ngắt. Rồi cô đổ đầy nước trong và mát lạnh vào đó, đập nút thật chặt, xách ra cánh đồng rạ.

Tùng bầy bướm trắng nhỏ bé rập rờn trên lối mòn. Một con chuồn chuồn với đôi cánh mỏng vút bắt một con muỗi. Trên những chòm cỏ đã cắt, lũ chuột túi vằn tán loạn, chạy bán sống bán chết và chui tọt vào hang. Đến lúc ấy Laura mới thấy một cái bóng lướt qua, cô ngược lên, bắt gặp đôi mắt cùng móng chân của một con ó ngay trên đầu. Nhưng lũ chuột túi đã trốn an toàn trong hang.

Ba rất vui thấy Laura mang bình nước đến. Ba bước xuống khỏi máy cắt cỏ và uống một ngụm nước đầy.

“A! Đúng điều ba đang mong!” Ba nói, và lại nâng bình nước lên uống. Rồi ba đập nắp bình lại, đặt xuống đất và phủ cỏ lên trên.

“Trời đất này làm người ta muốn lấy đại một chùm chồi non che nắng,” ba nói đùa. Thực ra ba mừng vì ở đây không có cây cối gì hết; chứ trong khu đất khai quang ở Đại Ngàn, mùa hè nào ba cũng phải vất vả tưới những chồi cây dại. Ở những thảo nguyên xứ Dakota này không có một bóng cây, không có một chồi non, không có chút bóng râm nào cả.

“Máy móc được bôi trơn có khác, chạy khoẻ hẳn!” Ba nói đùa, và xoay qua chuyện trò với hai chú ngựa. Sam và David ì ạch dần bước, kéo theo cái máy. Cái lưỡi cắt dài có răng bằng thép tiếp tục quay vòng, đều đặn lia

ngang những thân cỏ cao, khiến chúng ngã rạp xuống. Ba ngồi thật cao trên ghế sắt lộ thiên, đặt tay trên cần lái, nhìn thân cỏ theo nhau ngã xuống.

Laura ngồi trên cỏ nhìn ba chạy máy cắt qua một vòng. Hơi nóng bốc lên như mùi bếp lò lúc nướng bánh mì. Những con chuột túi nhỏ bé sọc nâu vàng lại tíu tíu chung quanh cô. Những con chim nhỏ vỗ cánh bay lên, đậu trên đầu ngọn cỏ làm cọng cỏ uốn cong, đung đưa nhẹ nhàng. Một con rắn ráo sọc uốn mình trườn qua bụi cỏ rậm rạp. Ngồi bó gối chống cằm, Laura chợt thấy mình lớn bổng như một quả núi, khi con rắn cuộn mình góc đầu nhìn chăm chăm chiếc váy trúc bâu dựng đứng như vách núi của cô.

Đôi mắt con rắn tròn sáng như hai hạt cườm, và lưỡi nó lia nhanh như bật ra một luồng hơi tí xíu. Nhìn con rắn sọc sáng có vẻ hiền từ, Laura biết rắn ráo không làm hại ai, chúng rất hữu ích cho các nông trại vì chúng bắt côn trùng phá hoại mùa màng.

Con rắn vươn dài cổ ra phía trước và bò theo một góc vuông thật hoàn hảo, nó không thể bò lên người Laura mà bò quanh chân cô và lẩn vào bụi cỏ.

Tiếng rừ rừ của máy cắt cỏ càng lúc càng lớn, những chú ngựa vừa bước tới vừa chậm rãi gật gù cái đầu theo nhịp chân bước. David giật nẩy mình khi Laura nói chuyện ngay phía dưới mũi nó.

“Oa!” Ba giật mình nói. “Laura! Ba tưởng con về nhà rồi. Con làm gì mà trốn trong bụi cỏ như một chú gà thảo nguyên vậy?”

“Ba,” Laura nói, “sao *con* lại không thể giúp ba làm cỏ nhỉ? Cho con làm với, đi ba.”

Ba gỡ mũ và lùa những ngón tay vào mái tóc ẩm mồ hôi của mình, vuốt cho chúng dựng đứng lên để gió vờn bay. “Này, nửa cốc rượu táo của ba, con chưa đủ sức làm đâu.”

“Con gần mười bốn tuổi rồi,” Laura nói. “Con có thể giúp được chứ, ba. Con biết con có thể làm được mà.”

Ba đã phải đổ kha khá tiền bạc vào cái máy cắt cỏ, thành ra chẳng còn tiền thuê người làm. Ba cũng không thể đổi công với ai, bởi vì chỉ có vài gia đình ở vùng đất mới này, và họ cũng bận rộn với khu nhà đất của họ. Nhưng ba cần người phụ đánh đồng rơm.

“Được rồi,” ba nói, “chắc con làm được. Mình có thể thử xem. Nếu con làm được, Chúa ơi! Tự mình sẽ làm xong chỗ cỏ này!”

Laura cảm thấy ý nghĩ đó như giúp ba trút bỏ phần nào gánh nặng trong đầu, và cô vội vàng chạy về nhà chòi báo tin cho má.

“Ừ thì, má nghĩ con làm được,” má nói bằng giọng nghi hoặc. Thực thì má không muốn thấy phụ nữ làm

việc đồng. Chỉ có người nước ngoài mới làm vậy. Minh là người Mỹ; phụ nữ Mỹ không làm việc của đàn ông. Nhưng má hiểu việc Laura giúp làm cỏ lúc neo người này thật cần thiết. Thế nên má quyết định, “Được, Laura, con được phép làm.”

Carrie nhiệt tình đề nghị giúp một tay. “Em sẽ mang nước uống ra cho chị. Em đủ lớn để mang bình nước rồi!” Carrie đã gần mười tuổi, nhưng vóc dáng nhỏ bé hơn so với tuổi của cô.

“Và khi xong phần việc của chị, chị sẽ làm phần việc nhà của em,” Mary vui vẻ đề nghị. Cô cảm thấy hãnh diện là mình vẫn có thể rửa bát đĩa và dọn dẹp giường thật chu đáo như Laura, mặc dù cô bị mù.

Mặt trời và gió nóng nhanh chóng sấy khô những cây cỏ đã cắt, nên ngày hôm sau ba đã có thể cào chúng lại. Ba cào, chất chúng thành từng đống dài, rồi ba vun thành những đống cỏ lớn. Và sáng sớm hôm sau, khi khí trời bình minh vẫn còn mát lạnh và những con chim sơn ca đồng thảo đang ca hát, Laura ngồi trong ngăn chứa cỏ khô của chiếc xe kéo theo ba ra đồng.

Tới đồng cỏ, ba bước bên cạnh cổ xe, dẫn cặp ngựa đi giữa những đống cỏ khô chất thành hàng dài. Đến mỗi đống, ba cho ngựa ngừng lại và khều cỏ khô vào ngăn chứa cỏ. Cỏ khô lỏng phòng chồng lên nhau phía

thành xe và Laura dùng chân đạp ép chúng xuống. Đi lên đi xuống, đi qua đi lại, cô bé lấy hết sức giẫm lên đám cỏ khô, trong khi từng chĩa đầy cỏ vẫn tiếp tục đổ vào trong xe, và cô bé lại tiếp tục giẫm lên dần chúng xuống, rồi chiếc xe lọc cọc lăn bánh qua đống cỏ kế bên. Xong bên này, ba khều đến cỏ khô ở phía bên kia.

Dưới hai bàn chân Laura, cỏ khô chồng lên càng lúc càng cao và bị ép chặt thành mảng dày cứng. Hết nhấc lên rồi dậm xuống, thật nhanh và thật mạnh, đôi chân cô di chuyển liên tục, dọc theo thùng xe chứa cỏ rồi quay lại, rồi băng qua khúc giữa. Ánh nắng gay gắt hơn và mùi cỏ khô nồng bốc lên ngọt ngào. Cỏ cũ phập phồng dưới chân cô trong khi cỏ mới liên tục được hất vào qua thành xe.

Càng lúc cô càng cao dần trên lớp cỏ khô đã ép. Đầu cô nhô cao hơn thành ngăn chứa cỏ, và cô có thể nhìn thấy thảo nguyên lúc ngừng đạp cỏ khô. Ngăn chứa đã đầy trong khi cây chĩa vẫn tiếp tục quăng cỏ lên.

Lúc này Laura đã ở trên cao, thật cao và cỏ khô trơn trượt xuôi dốc xuống chung quanh cô. Cô vẫn cứ cẩn thận đạp chúng xuống. Mồ hôi ướt đầm mặt và cổ, mồ hôi lăn thành giọt sau lưng Laura. Chiếc mũ che nắng treo hồ bằng dây buộc và những bện tóc của cô xoắn tung. Mái tóc dài màu nâu tung bay trong gió.